

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2017 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**«ВИРОБНИЧА, ПЕРЕДДИПЛОМНА / ПЕДАГОГІЧНА
ПРАКТИКА»**

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
 Спеціальність: 025 Музичне мистецтво
 Освітній рівень: другий (магістерський)

Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
 Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча навчальна програма «Виробнича переддипломна / Педагогічна практика» для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності: 025 «Музичне мистецтво», освітнього рівня другого (магістерського).

Укладач: **Тадеуш Олена Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва.

Протокол від “29” серпня 2017 року №1

та методики музичного мистецтва

Завідувач кафедри теорії

О.М. Олексюк

(підпис)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов

"___" _____ 2017 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**«ВИРОБНИЧА, ПЕРЕДДИПЛОМНА / ПЕДАГОГІЧНА
ПРАКТИКА»**

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Освітній рівень: другий (магістерський)

Інститут мистецтв

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної

та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча навчальна програма «Виробнича переддипломна / Педагогічна практика» для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності: 025 «Музичне мистецтво», освітнього рівня другого (магістерського).

Укладач: **Тадеуш Олена Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва.

Протокол від “29” серпня 2017 року №1

Завідувач кафедри теорії

та методики музичного мистецтва _____ О.М. Олексюк

(підпис)

Зміст

Пояснювальна записка.....	4
Структура робочої програми.....	7
Опис практики.....	7
Програма.....	8
Організація і зміст практики по тижням.....	10
Місце і час проведення практики.....	10
Звітність.....	11
Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю.....	12
Зразки оформлення звітної документації.....	14
Рекомендована література.....	19

Пояснювальна записка

Студенти галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності: 025 «Музичне мистецтво», освітнього рівня першого (магістерського) проходять виробничу переддипломну / педагогічну практику у IX семестрі на базі вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації (коледжів) без відриву від навчання.

Виробнича переддипломна / педагогічна практика проводиться на I курсі магістратури в IX семестрі (жовтень-грудень). Загальна тривалість практики: 2 тижні (практика є безперервною, з розрахунком відвідування студентами бази практики 1 раз на тиждень протягом 10 тижнів).

Студент-практикант залучається до навчально-виховного процесу вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації (коледжу), знайомиться з принципами роботи, з правилами організації та проведення лекційних, семінарських та практичних занять з музично-теоретичних дисциплін. Протягом педагогічної практики студенти ведуть спостереження та аналіз процесу підготовки та проведення лекцій викладачами коледжу, готуються до проведення та проводять певну кількість семінарських і практичних занять із музично-теоретичних дисциплін, що належать до плану освітнього процесу першого (бакалаврського) рівня.

У ході спостереження лекцій, проведених викладачем коледжу, студенти-практиканти проводять аналіз їх змістовного наповнення та складають плани-конспекти лекційних, семінарських та практичних занять з музично-теоретичних дисциплін.

Проведення семінарських і практичних занять з музично-теоретичних дисциплін проводиться в присутності керівника практики від вищого навчального закладу та керівника практики від бази практики.

Після проходження виробничої переддипломної / педагогічної практики студенти готують звітну документацію, яка включає в себе щоденник практики, індивідуальний план роботи практиканта, аналіз відвіданих лекцій та конспекти підготовлених практичних, семінарських занять, розроблені контрольні завдання, звіт про проходження практики, відгук від керівника бази практики, характеристику практиканта від бази практики.

Цілі та завдання педагогічної практики:

Метою виробничої переддипломної / педагогічної практики є оволодіння студентами професійними вміннями та навичками планування й організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі I-II рівнів акредитації (коледжу), поглиблення знань, розвиток і вдосконалення комплексних професійно-педагогічних умінь і навичок, формування професійної компетентності, стимулювання до педагогічної творчості.

Специфічною особливістю даної практики є те, що студенти на певний період стають членами педагогічного колективу вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації (коледжів). Відтак, мають підпорядковувати свої дії

згідно розпорядку освітнього процесу, керуватися єдиними вимогами до студентів, додержуватися трудової дисципліни.

Завдання:

1. Актуалізація опорних знань студентів із психолого-педагогічних дисциплін (загальна та вікова психологія, педагогіка, методика викладання музично-теоретичних дисциплін у ВНЗ тощо), їх узагальнення та систематизація.
2. Ознайомлення з організацією освітнього процесу у вищому мистецькому навчальному закладі I-II рівнів акредитації.
3. Спостереження та аналіз досвіду роботи викладача вишу у процесі викладання теоретичних дисциплін.
4. Формування вмінь аналізувати та складати тематичне планування та план-конспект лекційних, семінарських та практичних занять.
5. Отримання психолого-педагогічних, методичних і спеціальних знань, їх застосування у вирішенні конкретних педагогічних задач.
6. Здобуття професійно-педагогічних особистісних якостей (вміння проявляти витримку, педагогічний такт, гуманне ставлення до студентів, культура спілкування тощо).
7. Виховання стійкого інтересу до обраної професії і потреби в педагогічній самоосвіті.
8. Вироблення творчого та дослідницького підходу до педагогічної діяльності.
9. Формування і розвиток виконавських умінь і навичок.
10. Розвиток у майбутніх педагогів прагнення до самовдосконалення і професійного самотворення, побудова перспектив професійного самозростання тощо.

У результаті проходження виробничої переддипломної / педагогічної практики студенти повинні **знати:**

- базові положення нормативних документів у галузі вищої мистецької освіти I-II рівня акредитації;
- ключові положення методології загальної музичної освіти;
- особливості організації освітнього процесу в сучасних освітніх закладах;
- різноманіття форм, методів організації освітнього процесу у вищому мистецькому навчальному закладі I-II рівня акредитації;
- способи діагностики навчальних досягнень студентів у вищому мистецькому навчальному закладі I-II рівня акредитації;
- основні закономірності, принципи навчання та виховання;
- основні методи і прийоми навчання та виховання;
- етапи і методику підготовки до лекційного заняття у вищому мистецькому навчальному закладі;
- особливості застосування технічних засобів навчання в роботі викладача;

У результаті проходження виробничої переддипломної / педагогічної практики студенти повинні **вміти**:

- аналізувати навчально-методичну літературу;
- застосовувати на практиці основні принципи, методи та прийоми навчання та виховання;
- проводити спостереження та здійснювати аналіз проведення лекційних, семінарських і практичних занять;
- методично грамотно планувати і проводити семінарські і практичні заняття з музично-теоретичних навчальних дисциплін у вищому мистецькому навчальному закладі I-II рівня акредитації ;
- використовувати технічні засоби навчання, працювати з комп'ютерними програмами;
- використовувати різноманітні методи педагогічного дослідження;
- етично поводитися в колективі;
- застосовувати набуті знання, вміння та навички в навчально-виховній роботі зі студентами;
- ознайомитися та навчитися застосовувати як традиційні, так інноваційні дидактичні методи .

У процесі проходження виробничої переддипломної / педагогічної практики у студента мають сформуватися наступні **компетентності**:

Загальні:

- світоглядна (розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії);
- комунікативна (здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; здатність працювати у команді);
- інформаційна (здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань);
- самоосвітня (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; прагнення до особистісно-професійного лідерства).

Фахові (базові та спеціальні), що включають *здатність до*:

- до вибору засобів навчання відповідно до поставлених цілей,
- до правильного структурування практичних та семінарських занять з теоретичних музичних дисциплін, враховуючи психологічні особливості студентів);
- володіння грамотною виразною мовою;
- поєднувати темп та гучність мовлення відповідно до умов сприйняття навчального матеріалу студентами;
- організувати роботу студентів на занятті, створювати творчу атмосферу;
- організувати та проводити контрольне заняття;
- володіння голосом, музичними інструментами на належному рівні;
- до роботи над творами різних форм і жанрів;

- використовувати різні методики та технології навчання;
- проявлення оціночних суджень щодо національної та світової художньої культури;
- до формування у студентів ціннісних орієнтацій, естетичного смаку, обізнаність у жанрах та епохах світової культури.

Структура робочої програми

Опис практики

Виробнича професійна практика	Напря́м, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика педагогічної практики (виробнича переддипломна/педагогічна)
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS:</p> <p><i>3 кредити</i></p> <p>Змістові модулі:</p> <p><i>6 модулів</i></p> <p>Загальний обсяг практики (години):</p> <p><i>90 годин</i></p> <p><i>(2 тижні)</i></p>	<p>Галузь знань: 02 Культура і мистецтво</p> <p>Спеціальність: 025 Музичне мистецтво</p> <p>Освітній рівень: другий (магістерський))</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: <i>1</i></p> <p>Семестр: <i>IX</i></p>

Програма

Змістовий модуль 1. Підготовчо-організаційна діяльність студента-практиканта.

Тема 1. Участь студентів в установчій конференції.

Тема 2. Знайомство з адміністрацією та керівником від бази практики, ознайомлення з нормативною документацією вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації.

Тема 3. Ознайомлення з технічною базою та методичними доробками викладача з музично-теоретичних дисциплін.

Змістовий модуль 2. Пізнавальна діяльність студента-практиканта.

Тема 4. Вивчення робочих навчальних програм обраних дисципліни, навчального плану.

Тема 5. Аналіз методичної літератури з обраних дисципліни, підбір навчального матеріалу та репертуару.

Тема 6. Опрацювання та аналіз наочних посібників згідно зі змістом робочої навчальної програми.

Змістовий модуль 3. Аналітична діяльність студентів.

Тема 7. Складання індивідуального графіку роботи у процесі здійснення виробничої переддипломної / педагогічної практики.

Тема 8. Спостереження та аналіз лекцій з обраних дисципліни, проведених викладачем вищого мистецького навчального закладу I-II рівнів акредитації.

Тема 9. Складання конспектів спостереження та аналізу лекцій з обраних дисципліни, проведених викладачем вищого мистецького навчального закладу (коледжу).

Змістовий модуль 4. Навчально-виховна діяльність студентів.

Тема 10. Спостереження та аналіз щодо змістовного наповнення лекційного заняття, проведеного викладачем ВНЗ з музично-теоретичних дисциплін.

Тема 11. Створення презентації в Power Point, яка розкриває зміст лекційного заняття з музично-теоретичних дисциплін, проведеного викладачем ВНЗ.

Тема 12. Підготовка та написання власних пропозицій та рекомендацій щодо проведення.

Змістовий модуль 5. Творчо-педагогічна діяльність студентів.

Тема 13. Проаналізувати доцільність застосування певних інноваційних художньо-педагогічних технологій в практиці роботи викладача вищого мистецького навчального закладу I-II рівня акредитації на конкретних заняттях з музично-теоретичних дисциплін.

Тема 14. Аргументувати використання передового педагогічного досвіду у процесі ведення лекції викладачем ВНЗ.

Змістовий модуль 6. Проведення фахових залікових заходів.

Тема 15. Проведення залікового фрагменту семінарського чи практичного заняття з обраної навчальної дисципліни, здійснити його самоаналіз.

Тема 16. Розробка та проведення залікового контрольного семінарського чи практичного заняття на матеріалі проведеної викладачем ВНЗ лекції.

Тема 17. Підготовка звітної документації, участь студентів у звітній конференції.

Організація і зміст практики по тижням

1–й тиждень: знайомство з викладачами музично-теоретичних дисципліни у вищому мистецькому навчальному закладі I-II рівнів акредитації (коледжу), вивчення плану освітнього процесу, робочими навчальними програмами.

2–3-й тиждень: відвідування та спостереження лекцій з обраних музично-теоретичних дисципліни; складання індивідуального плану роботи під час проходження практики; спостереження за діяльністю викладачів, способами організації діяльності та спілкування під час освітнього процесу та ін.

2–3-й тиждень: відвідування, спостереження лекцій та складання конспектів з обраних музично-теоретичних дисципліни; розробка планів-конспектів семінарських, практичних занять із музично-теоретичних дисциплін з використанням мистецтвознавчої, методичної літератури; підготовка відповідних матеріалів, аналіз наочних посібників до лекцій; заповнення щоденника педагогічної практики, звітної документації.

4-5-й тиждень: спостереження, аналіз та складання конспектів спостережених лекцій, проведених викладачами; підготовка матеріалу до проведення фрагменту семінарського чи практичного заняття; заповнення щоденника педагогічної практики;

6-8-й тиждень: спостереження, аналіз та складання конспектів спостережених лекцій, проведених викладачами; підготовка матеріалу до проведення залікового фрагменту семінарського чи практичного заняття; розробка залікових завдань на матеріалі проведених викладачами лекцій; заповнення щоденника педагогічної практики;

9-10-й тиждень: складання конспектів спостережених лекцій, проведених викладачами; розробка залікових завдань для студентів на матеріалі проведених викладачами лекцій; проведення залікового фрагменту семінарського чи практичного заняття; заповнення щоденника педагогічної практики, підготовка звітної документації; оцінка і самооцінка роботи практиканта в якості викладача музично-теоретичних дисциплін.

Місце і час проведення практики

1. Виробнича переддипломна / педагогічна практика проводиться на базі вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації (коледжів) у студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітнього рівня: першого (магістерського).

2. Виробнича переддипломна / педагогічна практика проводиться на I курсі магістратури в IX семестрі (жовтень-грудень). Загальна тривалість практики: 2 тижні (практика проводиться без відриву від навчання, з розрахунком відвідування студентами бази практики 1 раз на тиждень протягом 10 тижнів).

Звітність

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від вищого навчального закладу на кафедрі теорії та методики музичного мистецтва.

Звітна документація містить:

I. Індивідуальний план роботи студента - практиканта та щоденник педагогічної практики, що має наступні розділи:

1.1. Зміст педагогічної практики (план роботи по дням).

1.2. Зразки спостереження та аналізу 10 лекцій з обраних музично-теоретичних навчальних дисциплін, проведеного викладачем.

1.3. Звіт з виконаної роботи.

II. Розгорнутий конспект проведених 5 семінарських чи практичних занять (фрагментів) з підписом керівника практики від бази практики (коледжу) та керівника практики від вищого навчального закладу.

III. Розроблені контрольні завдання для підведення підсумків з пройденого матеріалу на семінарських чи практичних заняттях.

IV. Надання примірників наочності проведених семінарських чи практичних занять (презентація Power Point).

V. Відгук викладача з обраних дисциплін про проходження практики з рекомендованою оцінкою.

VI. Характеристика з печаткою, завірена керівником навчального закладу, на базі якого студент проходив педагогічну практику.

За результатами виробничої переддипломної / педагогічної практики проводиться звітна конференція на кафедрі теорії та методики музичного мистецтва.

За підсумками практики студентам виставляється диференційований залік.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

**РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ
ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ**

№ п/п	Види діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування та спостереження лекцій з обраних музично-теоретичних дисциплін, проведених викладачем (написання десяти конспектів-аналізів)	22 бали (2 б. / 1 консп.)
2.	Підготовка та написання матеріалів до проведення семінарських чи практичних занять з обраних дисциплін.	10 балів
3.	Проведення залікових семінарських чи практичних занять (фрагментів) з обраних дисциплін.	25 балів (5 б. / 1 заняття.)
4.	Підготовка контрольних завдань для закріплення матеріалу, пройденого на семінарському чи практичному занятті.	15 балів (3 б. / 1 консп.)
5.	Творча робота (підготовка презентації Power Point, що розкриває зміст занять).	10 балів
6.	Підготовка та здача звітної документації у відведений час з урахуванням всіх вимог.	10 балів
7.	Участь у конференціях (установча та підсумкова).	8 балів (4 б./1 конф.)
Підсумковий рейтинговий бал		100 балів

**Критерії оцінювання та порядок переведення рейтингових показників
успішності
у систему європейського оцінювання ECTS**

Оцінка за ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету
1	2	3
A	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань, умінь, навичок з можливими незначними недоліками.	90 – 100 балів
B	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань, умінь, навичок з можливими несуттєвими помилками.	82 – 89 балів
C	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань, умінь, навичок з незначною кількістю помилок	75 – 81 бал
D	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.	69 – 74 бали
E	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок	60 – 68 балів
FX	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань, умінь з можливістю повторного проходження терміну педагогічної практики.	35 – 59 балів
F	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, умінь, що вимагає повторного проходження курсу, в тому числі і терміну педагогічної практики.	1 – 34 бали

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

Звітна документація з
виробничої переддипломної / педагогічної практики

студента Інституту мистецтв

Київського університету імені Бориса Грінченка

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Освітній рівень: перший (магістерський)

V курс, група _____

ПІБ практиканта

Практика проходила у _____ з ____ по ____ 2017р.

Керівник практики від кафедри теорії та методики музичного мистецтва

ПІБ керівника

2. Оформлення щоденника педагогічної практики.

1-а сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

виробничої переддипломної / педагогічної практики

студента V курсу, групи _____

Інституту мистецтв

Київського університету імені Бориса Грінченка

ПІБ практиканта

База проходження практики:

Керівник від бази проходження практики:

Керівник практики від Інституту:

2-а сторінка щоденника: Розклад занять; розклад дзвінків.

3-я сторінка щоденника:

Індивідуальний план роботи

Дата	Дата	Дата	Дата	Дата
Форма роботи	Форма роботи	Форма роботи	Форма роботи	Форма роботи

4-а сторінка щоденника і далі (5,6,7... сторінки):

Дата	Завдання практики, проведена робота	Спостереження та аналіз роботи	Примітка

3. Оформлення залікового плану-конспекту лекції.

Конспект лекції

на тему «_____»,

проведеного студентом V курсу

ПІБ студента

Дата проведення:

Оцінка за проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівника від Інституту:

2-а сторінка: тема семінарського чи практичного; мета (дидактична, розвиваюча, виховуюча); обладнання.

3-я сторінка і далі (4,5,6... сторінки): план (зміст) семінару, практичного:

4. Оформлення конспекту-аналізу спостереження лекції

1-а сторінка:

Конспект відвіданої лекції

на тему «_____»

проведеного викладачем

ПІБ викладача

Дата проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівника від Інституту:

2-а сторінка: Тема (назва) лекції; методичний матеріал; список методичної літератури; обладнання; тип лекції (вступна; інформаційна (тематична); заключна (підсумкова); оглядова; нетрадиційна (наприклад, лекція-брифінг, лекція-конференція, кіно (відео) лекція чи інше)

3-я сторінка і далі (4,5,6... сторінки): аналіз відвіданої лекції слід здійснити за схемою, наведеною далі:

1. Загальні відомості про лекцію:
 - тема лекції, її зв'язок з попередніми і наступними, місце у відповідному розділі;
 - форма, тип лекції її структура, відповідність темі і меті;
 - рівень досягнення мети та отримані результати, умови, чинники, що сприяли цьому;
 - сильні та слабкі сторони, досягнення, загальні враження.
2. Підготовка викладача до організації лекції: визначення структури, використання фахової та методичної літератури, підготовка дидактичного та роздаткового матеріалу.
3. Постановка мети, завдань лекції як кінцевого результату, необхідного для досягнення викладачем та студентами, створення у студентів установки на досягнення мети.
4. Відбір змісту навчального матеріалу, розвиток особистісного ставлення у студентів до нього:
 - раціональний відбір наукових, засадничих знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь та навичок студентів, їхнього соціального становлення, подальшого навчання;
 - спрямованість змісту навчального матеріалу на розгляд навчальних проблем, задоволення їхніх пізнавальних та особистісних потреб та інтересів;
 - відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку студентів, їхнім пізнавальним можливостям;
 - стимулювання інтересів студентів до змісту навчального матеріалу (новизна знань, умінь, їхня різностороння значущість, парадоксальність понять, фактів, популярність інформації, емоційність викладу, подання матеріалу через призму бачення викладача, науковця);
 - інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами, навчальними курсами та спецкурсами.
5. Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів і їх творче цілеспрямоване поєднання, активізації думки студентів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення, вияву власної позиції, поглядів, самостійного пошуку та дослідження.
6. Діяльність викладача:

- ставлення до студентів: наявність позитивної установки;
 - стиль діяльності та поведінки викладача, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, знаходження контакту зі студентами, вияв педагогічного такту у організації взаємодії зі студентами;
 - забезпечення дисципліни на занятті.
7. Діяльність студентів:
- ставлення студентів до процесу навчання, застосованих форм, методів організації навчально-пізнавальної діяльності, їхня мотивація;
 - ставлення до особистості викладача, його вияв.
8. Організації міжособистісної взаємодії студентів та розвиток їхніх взаємин:
- створення психологічно комфортного середовища на лекції;
 - застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії студентів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо).
9. Отримання зворотного зв'язку:
- методи, прийоми організації зворотного зв'язку на кожному етапі проведення лекції;
 - перевірка викладачем рівня розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь;
 - застосування зворотного зв'язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення студентів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації лекції;
 - застосування зворотного зв'язку та оцінювання для усвідомлення студентами досягнутих успіхів, перспектив їхнього розвитку;
 - об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності студентів;
 - мотивація оцінок студентів.
10. Загальні висновки (пропозиції та поради щодо підготовки та проведення наступних лекцій).

Рекомендована література

1. Абдуллин Э.Б. Теория музыкального образования: [учебник для студентов высших педагогических учебных заведений] / Э.Б. Абдуллин. – М., 2004. – 336 с.
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія : підруч. для студ., аспірантів і молодих викладачів / А. М. Алексюк. – К. : Либідь, 1998. – 560 с.
3. Алфеевская Г. С. Формирование системных знаний о музыке в процессе анализа музыкальных произведений : Музиковедческая подготовка школьного учителя. – М. : МГПИ ім. Лєніна, 1984. – С. 29-36.
4. Ардентов Д. Музична грамота і сольфеджіо для хорових колективів художньої самодіяльності / Д. Ардентов. – Л. : Музыка, 1970. – 109 с.
5. Бондаренко Т. Розвиток творчих навичок на уроці гармонії / Т. Бондаренко // Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів: (музична школа – училище – консерваторія) : збірник статей / упор. В. Самохвалов. – К. : Муз. Україна, 1983. – 98 с.
6. Бєх І. Д. Виховання особистості: у 2 кн. [монографія]. – Кн. I : Особистісно-орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади / І. Д. Бєх. – К. : Либідь, 2003. – 280 с.
7. Бондаренко А. В. Інтерактивні технології в контексті професійної підготовки майбутніх учителів музики засобами мультимедіа /А.В. Бондаренко //Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: зб. наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини [ред. кол.: Побірченко Н.С. (гол. ред.) та ін.]. – Умань: ПП Жовтий, 2011. – Випуск 36. – 301 с. – С. 83-87.
8. Бондаренко Т. Розвиток творчих навичок на уроці гармонії / Т. Бондаренко // Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів: (музична школа – училище – консерваторія) : збірник статей / упоряд. В. Самохвалов. – К.: Муз. Україна, 1983. – 98 с.
9. Бычков Ю. Н. Некоторые вопросы координации музыкально-теоретического образования в училище и вузе / Ю. Н. Бычков // сб. 208 Актуальные проблемы музыкального образования. – Киев : Музична Україна, 1986, – С. 19-24. 43. Бозцій А.М.С. Основы музыки /А.М.С. Бозцій. – М. : Научно- издательский центр «Московская консерватория», 2012. – 448 с.

10. Горемичкін А. І. Основи музичної мови: Підручник-дослідження з методики викладання музично-теоретичних дисциплін в системі музично-педагогічної освіти (для підготовки магістрів) / А. І. Горемичкін. – Мелітополь, 2005. – 248 с.
11. Давидов В. В. Теория развивающего обучения / В. В. Давидов. – М.: ИНТОР. – 1996. – 408 с. 67. Давыдова Е. В. Методика преподавания сольфеджио : учеб. пособие / Е. В. Давыдова [ред. текста Е. В. Давыдовой, Ю. Рагс, вступ. статья В. Середы]. – 2-е изд. / Е. В. Давыдова. – М. : Музыка, 1986. – 160 с.
12. Заря Л. О. Мультимедійне забезпечення уроків музики як умова формування музично-пізнавальних інтересів школярів /Л. О. Заря //Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.Драгоманова. Сер. 14: Теорія і методика мистецької освіти. – К.: НПУ, 2008. – С. 99-102.
13. Зільберман Ю. Методи активізації уроку та самостійних занять з сольфеджіо за допомогою технічних засобів навчання / Ю. Зільберман // Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів (музична школа – училище – консерваторія) : збірник статей / упоряд. В. Самохвалов. – К. : Муз. Україна, 1983. – 98 с.
14. Карасева М. Сольфеджио – психотехніка розвитку музикального слуха / М. Карасева. – М. : Композитор, 2002. – 376 с.
15. Козир А. В. Професійна майстерність учителів музики: теорія і практика формування в системі багаторівневої освіти: монографія /А.В. Козир. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2008. – 378 с.
16. Коган В. И. Основы оптимизации процесса обучения в высшей школе (Единая методологическая система института: теория и практика): Науч.-метод. пособие. /В.И.Коган, И.А. Сичеников. – М.: Высш шк., 1991. – 143 с.
17. Кьон Н. Г. Функції сольфеджіо у формуванні навичок самостійного музикування студентів музично-педагогічного навчального закладу / Н. Г. Кьон, Т. В. Мажара // Науковий вісник ПДПУ ім. К. Д. Ушинського. Спецвипуск. Мистецька освіта: сучасний стан і перспективи розвитку. – Одеса, 2007. – Ч. 2. – С. 45-51
18. Лабунець В. М. Інтегроване навчання майбутніх учителів музики: теорія та практика /В. М. Лабунець, Ж. Ю. Карташова. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2013. – 236 с.
19. Лобова О. В. Методичні аспекти формування музично-теоретичних знань на уроках музики / О. В. Лобова // Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. – 2010. – № 6 (193). – Ч. I. – С. 66-74.

20. Масол Л. М. Концепція загальної мистецької освіти / Л. М. Масол. // Мистецтво та освіта. – 2004. – №1 (31). – С. 2–5.
21. Малашевська І. А. Методика музично-теоретичної підготовки майбутніх учителів музики на історико-стильовій основі / І. А. Малашевська. автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02. Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2005. – 20 с.
22. Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів (музична школа – училище – консерваторія): Збірник статей / Упорядник В.Самохвалов. – К.: Музична Україна, 1983. – 78 с.
23. Новоблаговещенский В. Я. Интегративный принцип в преподавании музыки (на материале учебной работы музыкальных училищ и колледжей) :автореф. дис... канд. пед. наук:13.00.02. / В. Я. Новоблаговещенский. – М., 1997. – 21 с.
24. Олексюк О. М. Педагогіка духовного потенціалу особистості : сфера музичного мистецтва : навч. посіб. /О. Олексюк, М. Ткач. – К. : Знання України, 2004. – 264 с.
25. Островский А. Л. Методика теории музыки и сольфеджио / А. Л. Островский. – Л. : Музыка, 1970. – 296 с.
26. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.
27. Паламарчук В. Інновації в сучасній освіті / В. Паламарчук // Завуч. – 2006. – №10. – С.1-4.
28. Панасенко Т. Г. Формування музично-аналітичних умінь студентів (на матеріалі курсу «Сольфеджіо») : автореф. Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Т. Г. Панасенко. – Київ, 2001. – 20 с.
29. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмельюк, А. В. Семенова та ын.. [за м. . З. Н. Курлянд]; [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2005. – 399 с.
30. Пляченко Т. М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями : монографія / Т. М. Пляченко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2010. – 428 с.
31. Побережна Г. І. Проблеми інтегрованого викладання музично-теоретичних дисциплін у педвузах / Г.І. Побережна, Т.В. Щериця // Вісн. Житомир. Держ. Ун-ту ім. І. Франка. – 2005. – N 21. – С. 16-18.
32. Побережна Г. І., Щериця Т. В. Загальна теорія музики / Г. І. Побережна, Т. В. Щериця. – К : Вища школа, 2004. – 303 с.

33. Подласый И. П. Педагогика: Учебник для студентов высших педагогических учебных заведений / И.П. Подласый. – М: Просвещение, Гуманит изд. Центр ВЛАДОС, 1996. – 432 с.
34. Психология музыкальной деятельности: теория и практика : учеб. пособие для студ. Муз. фак. Высш. Пед. учеб. заведений / Д. К. Кинарская, Н. И. Киященко, К. В. Тарасова и др. ; под ред. Г. М. Цыпина. – М. : Академия, 2003. – 368 с.
35. П'ятакова Г. П. Інтерактивні методики навчання і їх застосування у вищій школі / Г. П'ятакова, В. Глотов. – Тернопіль, 2002. – 20 с.
36. Пясковський І. Проблемні методи навчання в курсі поліфонії / І. Пясковський // Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів (музична школа – училище – консерваторія) : збірник статей / упоряд. В. Самохвалов. – К. : Муз.Україна, 1983. – 98 с.
37. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посіб. / О. Я. Ростовський. – Тернопіль : Навчальна книга. – Богдан, 2011. – 640 с.
38. Рудницька О. П. Музика і культура особистості: проблеми сучасної педагогічної освіти / О. П. Рудницька. – К. : ІЗМН, 1998. – 248 с.
39. Смаглій Г. А. Маловик Л. В. Основи теорії музики. Підручник для муз. училищ / Г. А. Смаглій, Л. В. Маловик. – Харків, 2004. – 384 с.
40. Теплов Б. М. Психология музыкальных способностей / Б. М. Теплов. – М.-Л., 1947. – 334 с.
41. Федоришин В.І. Музичне сприйняття і духовне виховання особистості / В.І. Федоришин //Художня культура: проблеми і перспективи. – К.: КДІК, 1995, с. 108-109.
42. Цыпин Г. М. Проблема развивающего обучения в преподавании музыки / Г.М. Цыпин. Дисс.... докт. пед. наук. 13.00.07 – М., 1997. – 407 с.
43. Шульгіна В.Д Українська музична педагогіка : Підруч. / В. Д. Шульгіна. – К., 2005. – 272.
44. Щериця Т. Музично-теоретична підготовка вчителів музики. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/pspo/2006_12_2/doc_pdf/Schericya_st.pdf